

maku, ki ga sprejmemo, zvonili in peli, zakaj takim ubožcem — hvala Bogu — skoraj dan za dnem odpiramo vrata, toda

vsakih sto let enkrat se nam nudi prilika, da zagledamo tudi bogatina pri nebeških vratih.

DRUŠTVENE VESTI

Časopisna akcija naših prosvetnih društev

Nekatera društva so želela, da jim damo priliko, da se šele v januarju podajo na delo. Prav, ustrežemo jim in tako bomo poleg že poslanih, ki seveda imajo prednost, počakali tudi na druga društva. Seveda pa smejo tudi društva, ki so nam že dosedaj poslala nove naročnike, delo nadaljevati in tako spopolniti.

Želimo vsem kaj največjih uspehov!

NASLOVI NAROČNIKOV

Vsem preč župnim uradom pošljemo naslove naročnikov, sporočijo pa naj nam samo, na katere pošte naj jim pošljemo, ker imajo posamezne župnije različne pošte.

GOSPODARSKA PRILOGA »KMEČKO DELO«

Vsem novim naročnikom, ki si bodo v teku januarja naročili »Slov. gospodarja«, bomo dodali tudi gospodarsko prilogo »Kmečko delo«.

*

Sv. Anton v Slov. goricaх. Prosvetno društvo vprizori v nedeljo 2. januarja ob treh popoldne v Društvenem domu lepo in poučno igro v petih dejanjih: »Pozna pomlad.« Na veselo svidenje!

Sv. Trojica v Slov. goricaх. Katoliško slovensko izobraževalno društvo priredi na novega leta dan in na Kraljevo božični misterij »Henrik, govavi viteza. Začetek vselej ob treh popoldne. Pridite v obilnem številu, da podprete društvo in mu pomagate v njegovem stremljenju za izvršitev novih načrtov. Bog živi!

Leskovec, Sv. Andraž v Haložah. Proslavo Brezmadežne smo imeli v šoli in je bil prostoren razred natlačeno poln njenih častilcev. Slišali smo nekaj lepih deklamacij o Brezmadežni in par lepih Marijinih pesmi. Sledila je krasna igra »V kraljestvu rože«, katero so prav dobro proizvedli otroci. — Leskovčani smo si uredili svoje gnezdo, kjer se bomo v bodoče zbirali. To je namreč društvena soba, katera je urejena po zaslugi in požrtvovalnosti tukajšnjega g. kaplana Janka Petana. V društveni sobi ima Prosvetno društvo svojo knjižnico, ki je že začela poslovati.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Na Silvestrov večer ob 18 se pripelje v Društveni dom »ženin na tolgah«. Tak je naslov igre, ki jo bo uprizorilo Prosvetno društvo. Na Novega leta dan se ob pol štirih popoldne igra ponovi. Vabljeni!

Sv. Jurij ob juž. žel. Slovenako katoliško prosvetno društvo pri Sv. Juriju ob juž. žel. je imevalo ob svoji 35letnici obstoja ustanovitelja in dobrotnika, notranjega ministra g. dr. Antona Korošca za častnega predsednika. — Dne 18. in 19. decembra je Prosvetno društvo priredilo v Katoliškem domu Flinžgarjevo socialno igro »Nova zapoved, ljubko otroško igro »Kraljica rože« in simbolično vajo deklic po pesmi »Skrjanček poje, žvrgolke. Dobiček prve igre je bil darovan ubogim za božič, da se je v dejanju storilo, kar učil Kristus in pravi igra: »Novo zapoved vam dam, da se ljubite med seboj — v dejanju in resnici.« Igra je segla globoko v duše. Vsi igralci so vlogo doživeto podali, za kar gre posebno prizna-

nje požrtvovalnemu režiserju Tončeku Klajnšku.

Sv. Križ pri Rogiški Slatini. Kratko letno poročilo Slomšekovega prosvetnega društva. Imeli smo za dekleta duhovne vaje. Vršili so se prosvetni tečajji za dekleta in fante. Na Rodnah so se vršili tabori, posebno fantovski, dekliški in otroški. Igrane so bile igre: »Podrti križ«, »Čevljar in vrag«, »Dome« in »Kristusovo trpljenje«. Zadnje smo morali trikrat ponavljati in vselej je bila kino-dvorana tukajšnjega zdravilišča napolnjena. Lep obisk je bil gotovo najlepše priznanje sodelujočim za trud. Tudi prireditve »Marijinega vrta« so bile večkrat. Čisti dobiček od raznih prireditev se je v glavnem uporabil za olepšavo in popravilo društvenega odra, za kulise itd., kar vse vzbuja pri raznih nastopih velik učinek. Priredili smo tudi »Materinski dan« in proslavili mladinski praznik Brezmadežne.

Loka pri Zidanem mostu. Mogočen val mladinskega gibanja je zajel tudi našo lepo loško dolino, ki bo vedno lepša, čim več vrlih in odločno katoliških fantov in deklet bo imela. Skoraj pred enim letom je bil ustanovljen fantovski odsek, nedavno pa dekliški krožek. Mladina, odkleni se katoliških društev!

Za naše časnike

Dopis iz okolice Vojnika. Le malo časa še, pa se bo leto potopilo v morje večnosti. Srečni smo lahko, ako smo dobro porabili čas, ki nam ga je

SREČNO NOVO LETO

želi vsem svojim strankam

JURIJ KOKOL

manufaktura in konfekcija

Maribor

Glavni trg 34

Bog dal za dobra dela. Posebno je važno, kaj smo čitali. Je naročena vsaka katoliška hiša na dober časopis? Prepričan sem, da vsak katoliškega značajen Slovenec, ki misli in dela pošteno, kakor ga vera uči, ne naroča in ne čita časopisov, ki so popolnoma brezverski, liberalni, ki napadajo ob vsaki priliki vero in cerkev. Dolžnost vsakega je, da odločno odklanja take časopise in jim ne da mesta v svoji hiši, da bi širili smrad protiverstva. Tu je treba odločnosti. Proč s tako nesnago! Mi vemo, koliko so ti časopisi lagali in blatili našega voditelja dr. Korošca in njegove odločne in poštene sodelavce, ki so vse svoje umske in telesne moči žrtvovali za svoj narod, da bi ga osrečili. Napadajo ga še sedaj, ker so slepci, ki ne vidijo njegovih uspehov. Torej ne naročajmo takih časopisov! Naš »Slov. gospodar« je pravi prijatelj slovenske katoliške hiše, le nje-mu ohranimo zvestobo tudi v bodoče. Kjer ga še ni, pokličite ga k sebi, da vam bo dober učitelj na poti življenja. Še so hiše, kjer straši »Domo-vina«; mislim pa, da jih ni mnogo, ki bi naročali časopise, ki so proti našim načelom in proti naši veri. Zavedajmo se, da je denar za a. b. tisk slabo in grešno uporabljen ter da takim ljudem ne prinaša sreče in božjega blagoslova. Za našega »Slov. gospodarja« pa mora biti denar, ker je list z nami enih misli vedno bil in bo tudi ostal. Zvestobo mu ohranimo in naročajmo ga, ker bo to nam samim v prid, z nekatališkimi listi pa — proč!

Odprta noč in dan so groba vrata.

Razbor pri Slovenjgradu. Mirno je v Gospodu zaspal 18. decembra v 81. letu starosti Podstenšek Jožef. Bil je občinski tajnik ter je izuril svoje hčerke, da ga zdaj lahko nadomestuje. Bil je tudi cerkovnik in organist ter dolgo časa mrliški ogleda. V zakonskem stanu ga je Bog obdaril z 12 otroci, izmed katerih jih živi še sedem, pet pa jih je že umrlo. Tonček je dal življenje v svetovni vojni, enega je Bog poklical v angejski kor, trije pa so umrli kot dorasli doma. Ostalih sedem si služi vsak svoj kruh. Rajni je bil prava krščanska korenina. Z veliko vnemo si je prizadeval, da je preživljal svojo družino ter jo tudi vzgojil v pravem krščanskem duhu. Naj počiva v miru, ženi in otrokom pa naše sožalje!

Vurberg pri Ptuju. Dne 16. decembra je zvon oznanil smrt vdove Franciške Brus. V precej visoki starosti 74 let je po dvadnevni mučni boleznini poklical Vsemogočni iz dolne solz v nebeški raj. Blagopokojna je bila dobra krščanska žena. Ker z rajnim možem nista imela otrok, sta se odločila za botrovanje pri sv. krstu in birni. Bila sta botra 54 krat. Ob grobu se je od rajne poslovil dober katoliški mož. Naj počiva v miru! — Na sedmini se je nabrlo za novo bogoslovje 60 din.

Sv. Andraž v Haložah. Od 27. novembra do 13. decembra smo imeli več pogrebov. Med njimi je bil prvi Jurij Milošič iz Male Varnice, čigar pogreb je vodil g. Anton Cafuta, kaplan pri Sv. Magdalen v Mariboru, ob asistenci domačih gg. dekana in kaplana. Potem je bila poklicana na božje plačilo Terezija Merc, roj. Bračič, iz Belovške, nato Andrej Kmetec in Blaž Topolovec iz Gradišča. Vsem pokojnikom daj Bog večni pokoj — žalujočim pa naše sožalje!

Poljane nad Rečico. 16. decembra sta umrli dve dobri gospodinjji iz naše soseske. Ena je bila Prilisan Marija, roj. Tlaker, p. d. Lipnikova mati, ki je po mučni boleznini v 65. letu mirno v Gospodu zaspala. Druga, Jamnik Marija, p. d. Franckova, se je kot 54letna poslovila od svojih dragih. Pogreb obeh je bil 18. decembra in je dokazal priljubljenost obeh rajnih. Zvonovi se utihnili, črna zemlja je zagrnila trupli žena, ki ju bodo občutno pogrešali v obeh družinah. Blagima rajnima naj sveti večna luč — žalujočim pa naše sožalje!

Nova cerkev. 14. decembra je umrl invalid Martin Tratnik, posestnik v Malih dolih 35. Bil je zvest in marljiv pristaš JRZ in član naših društev. Pokopali so ga tovariši apostolstva ob obilni udeležbi sorodnikov, prijateljev in znancev. V slovo mu je govoril tov. I. Premrl. Naj počiva v miru!

Irje pri Rogiški Slatini. 9. decembra smo pokopali sorn Nežo, vdovo-posestnico, 61 let staro. Bila je dobra gospodinja. Gospodarila je na svojem posestvu dolgo vrsto let kot vdova. Mož ji je padel v svetovni vojni. Tudi dobra krščanska mati je bila. Pokojnica je imela še živečo 91letno mater Ogrizek Jerško, katero je nenadna smrt njene hčerke tako presunila, da je teden dni pozneje tudi ona umrla. Obema naj sveti večna luč. Žalujočim naše sožalje!

Sv. Jedert nad Laškim. V večnost so šli zadnje mesece: Martin Bartol, 79 let, rudar v pokoju, ki je dolga leta delal v gornještajerskih premogovnikih. — Jožefa Mrak, 40 let, žena rudarja. — Ana Sluga, 67 let, omožena kmetica, ki je bolehalo več let. — Jožef Trbovc, 50 let, rudar v pokoju, ki mu zdravniki niso mogli odstraniti

raka iz vratu. — Janez Knez, 83 let, oženjen učitelj, miroljuben krovac. — Marija Zorinc, žena rudarja v pokoju, 85 let. Pred tremi leti sta obhajala biserno poroko. Ko je v mladih letih služila v župnišču, je slovitemu Guzaju v župniškovi odsolnosti postregla z južno. Predstavil se ji je po nemško kot agent za mašna oblačila z Dunaja, pri odhodu pa se ji je slovensko zahvalil in povedal svoje ime. — Anton Blan, 84 let, učitelj in vdovec, p. d. Vodenšak, velik dobrotnik nove cerkve v Gornji Rečici. — Večni jim pokoj!

Zgornja Rečica pri Laškem. Skoraj nemogoče se nam je zdelo, ko so zvonovi naznanjali žalostno vest, da se je poslovil od nas priljubljeni kmečki sin Franc Lavrine, p. d. Zavraškov. Kot sin matere-vdove je kljub stiski študiral na grmški kmetijski šoli. Zaradi svojega prijaznega značaja je bil poznan in spoštovan daleč naokoli. Bil je član svoje stanovske organizacije absolventov kmetijskih šol in naročnik »Slov. gospodarja«. — Dragi France, počivaj v miru in Bog Ti bodi plačnik! Žalujočim domačim naše sožalje!

St. Janž pri Dravogradu. Letino smo imeli bolj slabo kot dobro. Žita so slabo obrodila zaradi prevelikega deževja. Sadje je obrodilo prav dobro po nekaterih krajih, po drugih pa slabo. Promet je bil tukaj precej dober. Največ so dovažali les skozi našo dolino na postajo Dravograd-Meža, nekaj pa na Dravo na flose, in to je bilo za kmete zelo dobro, ker so lažje prišli do denarja. Kaj pa naj poreče tukaj delavstvo, ker ga je v našem kraju precej. V Otiškem vrhu se nahaja tekstilna tovarna pod imenom Ornik Mitrovič. Delavstvo bi bilo precej zadovoljno, ko bi življenjske potrebe ne bile tako drage. Posebno živla so se tako podražila, da plača delavca ne zadostuje. Naj malo omenim cene, kakršne imamo v naši okolici. Moka 2.90, 3.20, 3.55 din, sladkor 13.50, 16 din, riž 7 in 9 din, koruzni zdrob 3 din. Kaj pa naj delavec reče o stanovanjih! Po mojem mnenju so za polovico predraga, ker moraš plačati za sobico, ki ti služi za kuhinjo, spalnico in za vse ostalo, kamor komaj zbašješ našo revno ropotijo, 80, 100, 150, 200 in 250 din. Pa še to je, da so nekatera stanovanja silno nezdrava in so kaj pripraven prostor, v katerem se nemoteno širi naša delavska bolezen — jetika. Doživljamo pa tudi, da nas gospodarji takoj mečejo iz stanovanja, čim zaostanemo ne po naši krivdi s plačilom za kak mesec. O usmiljenju ne moremo govoriti. Primerno bi bilo, da bi merodajna oblast naklonila več pozornosti stanovanjskim zadevam in živilskemu trgu.

Pobrežje. V nedeljo 12. decembra sta se poročila v župni cerkvi v Hočah g. Melaher Jože, zasebni uradnik, in gdčna Vrecl Marija, učiteljska sbiturijentka. Poročil ju je kamniški župnik g. Munda, kot pričel pa sta prisostvovala g. Karel Stržina, župan občine Pobrežje, ter mizarski mojster s Pobrežja g. Pucher. Ženinu, ki vneto sodehuje pri vseh naših katoliških društvih, kakor tudi nevesti želimo v novem življenju obilo zadovolstva, sreče in božjega blagoslova!

Apače. V Lutvercih je bil 8. decembra blagoslovljen nov brod. G. župnik je spregovoril o Muri kot naši prijateljici in sovražnici. Po blagoslovu so navzoči naredili poskusno vožnjo. Prejšnji brod leži v reki pod gornjeradgonskim gradom ob avstrijskem bregu. — Naš g. župnik in oče Abraham sta si v tem mesecu podala roke. Farani želimo svojemu skrbnemu dušnemu pastirju, da bi doživel še drugo takšno srečanje! — Z bolezenskega dopusta se je vrnila poštarica gdčna Lingelj. Vsa Apačka kotlina si je nadvse želela njene vrnitve. — Od Mure pri Gornjem Cmrreku je napeljan skozi Apačko kotlino mlinarski kanal, ob katerem je začasno devet mlinov. Ker pa je murska struga vedno nižja, dobiva ta kanal premalo vode in mlini, kadar je Mura plitva, ne dobijo dovolj vode. Posebna banovinska komisija je preračunala, koliko bi stalo, če bi se mlinarski kanal poglobil. Stroški za poglobitev kanala so preračunani precej visoko. Več kot polovico bi prispevala država, nekaj banovina, nekaj mlinarji. Končna beseda glede po-

globitve se še radi pogajanj med banovino in mlinarji ni spregovorila. Ti mlini meljejo ne samo za Apačko polje, celo iz sosednih občin Slovenskih gorci vozijo v te mlina.

Ormož. (Vestnik ZAKŠ.) V predzadnji številki »Slov. gospodarja« je bilo priobčeno poročilo o poteku in sklepih seje konzorcija »Brazde«, ki se je vršila 28. novembra v Celju. Kot predsednik konzorcija »Brazde« ugotavljam, da je to poročilo žal netočno in zavito. Predvsem nisem jaz kot predsednik konzorcija imel s seboj pooblastil za glasovanje ter sem pri seji izrecno naglasil, da nisem hotel vzeti niti ponujenih mi pooblastil zaradi tega, da bi se mi ne moglo pozneje z ozirom na nekoliko kritični položaj kaj očitati. Pač pa so imeli pooblastila s seboj drugi člani, ki pa jih iz istega razloga po veliki večini tudi niso hoteli uporabiti. Tudi predlog, naj se izdaja skupno kmečko stanovsko glasilo, ne pa glasilo Kmečke zveze ali kake druge organizacije, sem stavil jaz sam ter mi ga v tem pogledu zato tudi ni mogel nikdo popravljati. — Vsi, ki so se zanimali za usodo »Brazde«, so imeli priložnost teji seji sodelovati ter je bilo na tozadevnih vabilih, ki so jih prejeli vsi člani konzorcija, še posebej poudarjeno, naj člani, ki se seje na noben način ne bodo mogli udeležiti, oddajo pooblastila, ki so bila vsem vabilom priključena. — Ne vem, komu naj netočno poročanje v tem pogledu koristi. — Martin Munda.

Velika Nedelja. Pri kopanju kanala pod staro šolo so naleteli na še dobro ohranjeno človeško okostje in to le kakih 40 cm pod zemeljsko rušo. Ūganka je in bō ostala, kdo in kdaj je bil tam pokopan, ker na dotičnem mestu, kakor je iz kronike razvidno, niso nikdar pokopavali mrtičev. Mogoče se je kdaj zgodil zločin? — Orožniki so odkrili v Drakšinu v neki viničariji pravo tatinsko zalego in shajališče raznih temnih elementov, celo s Hrvaškega. V dotični bajti so se na račun ukradene perutnine vršile celonočne pojedine in zraven pravcate nesramne orgije. Čudno se nam zdi, da se vse to trpi. Pred kratkim je bil tam oropan in tepen neki tihotapec, katerega je bilo odvzeto vse tihotapsko blago in še denar.

Novi cerkev. Skočajev oče, rojen za župana na Frankolovem, in sin, rojen za občinskega delovodjo istotam, sta po občinskih volitvah, pri katerih so zmagali ti preklicani klerikalci, bila doma postavljena med politične brezposelne, ker se nikomur več ne ljubi poslušati zgodbe, kako se vežejo otrobi. Kdo bi tema pripadnikoma stranke političnih upokojencev zameril, da se podata večkrat v tolažbo v sosednjo Novo cerkev iskati bolj usmiljenih poslušalcev! Priromala sta

Pri lenivosti črevesja, črevesnem katarju, obolenju danke, odstrani naravna

FRANZ-JOSEFOVA

grenčica zapake dolnjih organov dobro in naglo. Mnogoletne izkušnje uče, da uporaba

FRANZ-JOSEFOVE

vode odlično regulira funkcije drevesja.

Ogl. reg. S br. 15485/35.

v nedeljo 19. decembra v Polže v Lešnikovo gostilno ustanovljat društvo slovenskih fantov in deklet. Vabila sta s pijačo, a nista našla žejnih in lačnih njunih naukov. Ker ni bilo treba vpisovati članov, sta naveličana iskala proti večeru družbo v drugi gostilni, da bi primerno zalila svoj trud in potopila žalost za polnimi lonci nekdanjih banov. V večer spomin, da je društvo slovenskih fantov in deklet res nepolitično, sta oče in sin pri mokrem omlazu dovršila veliko delo, ki bo napravilo to nedeljo za zgodovinsko važen dan za vse Slovence širom grbastega sveta. Odstavila sta na slovesen način z dihom svojih mogočnih govorniških zmožnosti dr. Korošca od zavidanega dostojanstva narodnega voditelja Slovencev in obenem od notranjega ministristva. In to brez usmiljenja in ozira na bližajoče se praznike, ko si vsak želi tihega miru in pokoja. Gostje so se prestrašeni nad tako mogočnostjo razšli začuden, da je bil v tem srečnem kotu rojen kmet-vitez, ki je s pomočjo svojega sina kot oprode z enim zamahom odsekal klerikalnemu zmaju glavo. Drugim pa je žal, da niso žlahtni dvojici pokazali pot, po kateri sta že večkrat cvrila obložena z lavorikami v varno zavetje potrpežljivejšega domačega ognjišča!

Novi cerkev. Velika zahvala banski upravi, ki je dala podporo za prepotrebno regulacijo Hudinje. Reveži smo si že zaslužili nekaj za praznike. Če bi ne bilo regulacije, bi ostali vso zimo brez zasluzka v pomanjkanju. — Radi dovažanja kamenja se je moralo delo za kratko prekiniti, a se bo nadaljevalo kmalu po praznikih. Tako je pokazala JRZ z dejanjem, kako skrbi za napredek vseh krajev in blagor nas delavcev. Pri prihodnjih volitvah bomo še bolj pometili s samostojnimi lažnivci! — Pri tem se moramo zahvaliti našemu g. županu Ivanu Grilu, ki pazi s strogo pravičnostjo, da dobi delo samo najbolj ubogi in potrebn. Bog ga živi in daj njemu in gospe vesele praznike in srečno novo leto! — Delavec brez svoje strehe.

Sv. Križ pri Rogški Slatini. Vsi stanovi in sloji se nekako s posebnim navdušenjem in veseljem vsako leto pripravljajo na najsvetejši praznik v letu, na rojstvo Gospodovo. Vsi si želi vsaj malo priboljška za božične praznike. Težka je ta stvar pri naših najbednejših najemnikih, delavcih in kočarjih. Bil sem živa priča solz, ki so se pretakale s povzdignjenimi rokami prvi dan pred praznikom na občini. Žene so prosile za bolnega moža, mož za ženo, mati za otroke, otroci za bolno mater ali bolnega očeta itd. Prosili so za pomoč, da bi imeli vsaj za praznike kosček kruha in vsaj nekaj zabeljene juhe. Globoko v srce mi je odjeknil ta prizor. G. župan ogleduje in posluša vse to — rad bi vsem bednim in pomoči potrebnim pomagal, maže z glavo, ker je tozadevnega kredita malo, vendar jih je potolažene odslavljal z nakaznicami od 15 do 30 din. Tako so naši najbednejši praznovali božične praznike. Doma ob svojem skromnem božičnem drevescu in na praznik v cerkvi so kleče prosili novorojeno božje Dete, naj bi jim prineslo boljše in srečnejše Novo leto.

Bočna. Na pobudo g. župnika J. Kitaka se je vršil pri nas od 12. do 19. decembra sv. misijon, katerega sta z vso gorečnostjo vodila gg. Klančnik in Gregor iz samostana oo. lazaristov od Sv. Jožefa pri Celju. Ljubeznost in globoko prežeti govori gg. misijonarjev so izzvali kljub slabemu vremenu izredno številen obisk. Z neznatno izjemo je vsa fara prejela sv. zakramente in se duhovno prenovila. — Ustanovila se je tudi Marijina družba in znatno povečalo število Apostolstva mož in fantov. Da bi bil uspeh sv. misijona tem popolnejši, sta gg. misijonarja šla po domeh obiskat bolnike in jim dediti sv. zakramente. Upamo, da so prelepi in bodrilni nauki gg. misijonarjev padli na rodovitna tla in bodo